
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטולוגיה ב' - 75202

תאריך עדכון אחרון 26-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3.5

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רפואה - לימודים כלליים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר עינב גרוס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: einavg@ekmd.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש, בדוא"ל

מורי הקורס:

פרופ נוויל ברקמן
ד"ר עינב גרוס
ד"ר יובל גואלצ'אפוס&ינסקי
פרופ טלי נווה-מני
ד"ר איתן שאוליאן
ד"ר עודד בהר
ד"ר יוסי בוגנים
פרופ צבי בר שביט
גב לאונור אפרימה-רומרו
מר איל צור
מר עילם רבינא
מר יואב חרפק-עמיקם
מר ערן זיו

תאור כללי של הקורס:

המערכת האנדוקרינית: עקרונות פעילות המערכת, סוגי הורמונים, סוגי קולטנים להורמונים, היפופיזה: פעילות, מבנה וחלוקה לאזורים, הקשר המבני והתיפקודי בין החלק העצבי לבין החלק האפיתליאלי, מערכת השער. בלוטת התריס (תירואיד): מבנה ייחודי וקיום זקיקים, חומר תשמורת חוץ תאי, פעילות הורמוני הבלוטה. בלוטת הפרתירואיד: מבנה וסוגי תאים, פעילות ה-PTH. בלוטת האצטרובלית (gland pineal): מבנה וסוגי תאים, פעילות ההורמון מלטונין. בלוטת האדרנל: מבנה אופייני לתאים מפרישי סטרואידים, חלוקת הקורטקס לשכבות, המקור העצבי של המדולה, הקשר בין הקורטקס לבין המדולה, פעילות הורמוני התירואיד. איי לנגרהנס בלבב: סוגי תאים, ההורמונים המופרשים ופעילויותיהם.

מערכת העיכול: חלל הפה והלשון, המבנה הכללי של צינור מערכת העיכול, התאמת המבנה של כל אחד מאברי הצינור לתיפקודו, הושט, הקיבה, התריסריון, המעי הדק (jejunum, ileum), המעי הגס, התוספתן, הרקטום והאנוס. עצבוב צינור העיכול, מעורבות רקמה לימפתית.

בלוטות מערכת העיכול: בלוטות רוק (ריריות וסרוטיות), מבנה האצינוס וצנורות ההפרשה. כבד: תפקידים, מבנה, הגדרת האונית בכבד, זרימת הדם בכבד, מבנה ההפטוציט, והתאמתו לביצוע תפקידיו הרבים, הווצרות המרה וזרימתה בכבד. כיס המרה: מבנה והתאמה לביצוע התפקיד. הלבב האקסוקריני: תפקידים, מבנה האזור המפריש והאזור המוביל.

מערכת הנשימה: מבנה המערכת וחלוקה לאזור מוביל ולאזור נושם, תפקידי כל אחד מהחלקים, חלל האף, הלוע ובית הדיבור, קנה הנשימה והתאים המרפדים את חללו, הריאות, השינויים המתרחשים עם הירידה בעץ הברונכיאלי: bronchi, bronchioles regular, bronchioles terminal, respiratory, הדם אל הגזים ומעבר ה-alveoli-ה מבנה, bronchioles.

מערכת השתן: מבנה הכיליה, קורטקס ומדולה, חלוקה לאונות ולאוניות, מבנה הנפרון ומיקומו בכיליה, צינורות הנפרון והתאמתם לביצוע תפקידיהם, apparatus juxtaglomerular וויסות לחץ הדם, דרכי הפרשת השתן: שופכן, שלפוחית השתן ושופכה.

מערכת רבייה זכרית: מבנה האשכים, התפתחות תאי הזרע באשכים, תאי Leydig ותאי Sertoli, צינורות הובלת הזרע המצויים בתוך האשך, אפידידימיס, penis, deferens vas. הבלוטות המלוות: בלוטת הערמונית, gland bulbourethral, vesicles seminal.

מערכת רביה נקבית: מבנה השחלות, התפתחות הזקיקים בשחלה ומבנה הזקיקים בכל אחד משלבי ההתפתחות, תהליך הביוץ והיווצרות הגופיף הצהוב, הפריית הביצית, התנוונות זקיקים. החצוצרות: מבנה כללי וחלוקה לאזורים. רחם: מבנה, מחזור הווסת, שינויים מבניים לאורך המחזור, הריון, צואר הרחם, הוגינה. השד: מבנה, שינויים מבניים בתקופה שבין הריונות, בזמן ההריון ובזמן ההנקה.

עין: מבנה העין: שכבות העין, הלשכות בעין, הקרנית, הקשתית, הרשתית, העדשה.

סחוס ועצם: התאים הבונים את רקמת הסחוס, סחוס היאליני, סחוס אלסטי ו-fibrocartilage, תהליכים עובריים בהיווצרות הסחוס, מנגנוני גדילת הסחוס. העצמות הבונות את שלד הגוף, תכולת העצם: חומר חוץ תאי ותאים, סוגי רקמת העצם (דחוסה וספוגית), אוסטאונים ותעלות כלי הדם, תהליך המינרליזציה. ossification Intramembranous, התפתחות העצם הארוכה, התארכות עצמות ארוכות, plate epiphyseal, תהליכי remodeling.

מטרות הקורס:

הקורס הינו קורס המשך לקורס מס' 75108, ומטרתו היא להקנות ידע על המבנה הרקמתי של איברים ומערכות בגוף האדם, תוך שימת דגש על הקשר בין מבנה הרקמות והאיברים לבין תפקודיהם. הקורס כולל הרצאות פרונטליות ומעבדה בה התלמידים מתבוננים בתתקינים היסטולוגיים, בהתאם לפרקים שנלמדו. לפני כל מעבדה ניתנת הקדמה בה מוצגים התתקינים שיראו במעבדה, באמצעות סרטי וידאו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות תתקינים היסטולוגיים, להיות מסוגל להשתמש במונחין שנרכשו במהלך הקורס וליישם את עקרונות הללימוד בניתוח רקמות

דרישות נוכחות (%) :

חובת נוכחות במעבדה

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית, סראי הקדמה למעבדה, מעבדה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מערכת אנדוקרינית

סחוס ועצם

צינור מערכת העיכול

בלוטות מערכת העיכול

מערכת רביה נקבית

מערכת רביה זכרית

עין

מערכת השתן

מערכת הנשימה

חומר חובה לקריאה:
HISTOLOGY, a Text and Atlas, by Ross H.M., Gordon I. K. and Pawlina W.
LWW, 5th edition (2006).

חומר לקריאה נוספת:
ספרי היסטולוגיה ואטלסים היסטולוגיים, שבהם התמונות מצולמות ולא מצוירות

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
בחנים - בונס של עד 4 נקודות